

**Posudek
na rigorózní práci Mgr. Oty Kleknera
„Aktuální problémy trestní odpovědnosti právnických osob“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 115 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, tří hlavních částí a závěru. Okruh použité literatury je mimořádně obsáhlý a zahrnuje i zahraniční práce. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku rozhodně aktuální a obtížnou, a to nejen proto, že jde o jev relativně nový, se kterým nejsou dosud větší zkušenosti, ale též proto, že sama právní úprava vyvolává řadu otázek, na které právní teorie a tím méně aplikační praxe dosud nereagovala. Zpracování této materie je proto určitě přínosné. Již na tomto místě lze konstatovat, že se autor svého záměru zhostil poměrně dobře.

Po obsáhlejší úvodu, ve kterém mimo jiné autor charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejdříve věnuje peripetiím, které předcházely přijetí zákona č. 418/2011 Sb. Výstižně přitom postihuje základní argumenty příznivců i odpůrců trestní odpovědnosti právnických osob.

Následně se autor věnuje koncepci odpovědnosti právnických osob, resp. různým modelům, které se v zahraničí vyskytují, jakož i mezinárodním dokumentům, které požadují přijetí právní úpravy, jež by umožňovala účinně právnické osoby postihnout. S tím souvisí i exkurz do zahraničních právních úprav, na kterém autor právě demonstruje jednotlivé modely postihu právnických osob. Podaný výklad je přehledný a je velmi pečlivě zpracovaný. Pokud autor analyzuje jednotlivé modely, pak výstižně postihuje jejich přednosti i nedostatky. Kladem práce je, že autor se neomezil na tuzemské prameny, které zahraniční úpravy charakterizují, ale čerpá přímo ze zdrojových původních zahraničních pramenů. V této spojitosti pak nebývale podrobně analyzuje úpravu britskou a americkou, které v kontinentální literatuře nebývá věnována větší pozornost pro odlišný typ právní kultury, ačkoliv právě zde má trestní odpovědnost právnických osob hlubokou tradici.

Z platné úpravy české se autor zaměřil na vybrané otázky, a to na rozbor ustanovení § 8 a zejména na složitou problematiku tzv. přičitatelnosti. Autor zde poměrně podrobně analyzuje jednotlivé skupiny osob, jejichž jednání je právnické osobě přičítáno, přičemž nutně musel čerpat poznatky z oblasti soukromého práva. Záslužně se zaměřuje na problematiku „nesplnění prevenčních povinností“ ve vztahu k

trestnému činu uskutečněnému jednáním zaměstnance nebo jiné osoby, protože právě tento předpoklad přičitatelnosti při výkladu vyvolává největší rozpaky a nejasnosti, ačkoliv v zahraničí nejde o problematiku neznámou.

Právě problematice tzv. compliance programmes věnuje autor stěžejní pozornost v navazující části své práce. Jde přitom o problematiku a nás velmi málo známou, se kterou se dosud setkaly většinou pouze podnikatelé, které hodlali spolupracovat se zahraničím a zahraniční partner po nich právě takový program požadoval, aby vyhodnotil jejich solidnost. Zde se autor mohl jen pramálo opřít o tuzemské zdroje. Pečlivě proto analyzuje obecnou právní úpravu, kde nalézá pouze určité fragmenty, a zejména komplexnější dokumenty zahraniční. Na základě jejich rozboru pak formuluje zobecňující závěry, které by byly použitelné i pro případ tuzemských obchodních společností a dalších uskupení. Takto formulovaná pravidla autor vymezuje přehledně a jasně a uvádí i přesvědčivé argumenty pro jejich akceptaci. Zvláštní pozornost přitom věnuje problematice boje s úplatkářstvím.

V závěru své práce autor stručně a jasně formuluje poznatky a zejména stanoviska, ke kterým ve své práci dospěl.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autor prokázal skutečně hlubokou znalost zkoumané problematiky a jejich širších souvislostí, a to nejen pokud jde o právní úpravu a relevantní judikaturu, ale zejména pokud jde o literární zpracování. Nesporným kladem práce je pečlivost a svědomitost zpracování, velmi dobrá práce s literárními prameny, jakož i samostatný a tvůrčí přístup autora. Po formální i po obsahové stránce je předložená práce bezpochyby způsobitým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit k otázce, zda mezinárodní závazky, které vedly k přijetí zákona č. 418/2011 Sb., skutečně požadovaly zavedení tzv. pravé trestní odpovědnosti právnických osob, jak bylo často tvrzeno.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě a rigorózní zkoušce byl Mgr. Oto Kleknerovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 13.11.2013

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant